

SPROG I KØKKENET



Materialet er et redskab til dig som vejleder for ernæringsassistentelever, der giver gode råd til, hvordan du kan støtte eleven til også at lære fagsprog i sin oplæringsperiode. Brug materialet, når du vejleder elever med dansk som andetsprog. Materialet består af 9 kort, som du kan vælge mellem.

DE 9 KORT ER

- 1 Generelle råd, når du vejleder ernæringsassistentelever med dansk som andetsprog
- 2 Rundt i køkkenet
- 3 Instruktioner i køkkenet
- 4 Instruktioner til opgaver i køkkenet
- 5 Fagsprog i køkkenet
- 6 Hjælp eleven med at lære nye ord
- 7 Støt eleven i at stille spørgsmål
- 8 Gennemgå opskrifter med eleven
- 9 Støt eleven i at arbejde med opgaverne i ernæringsassistentbogen.

Vi ved, der er potentiale for, at elever med dansk som andetsprog kan udvikle deres sprog endnu mere, mens de er i oplæring. Materialet er tænkt som en hjælp til, hvordan du, som vejleder, støtter eleven i at træne og udvikle sit sprog og oparbejde en større sikkerhed i bl.a. fagsprog og det sprog, der tales i køkkenet. God fornøjelse!

Uddannelse København

1

GENERELLE RÅD



Når du vejleder ernæringsassistentelever med dansk som andetsprog

- **Tal med eleven om, hvordan hun/han gerne vil rettes**
Elever med dansk som andetsprog bliver bedre til dansk, hvis I finder en god måde at rette sproget på
- **Tal med eleven om, hvad han/hun skal lave i dag og i hvilken rækkefølge**
Bed eleven om at skrive rækkefølgen på Post-it's eller papir
- **Tal med eleven om, hvad I laver**
Elever med dansk som andetsprog har brug for at kunne tale om det, de gør, fx "Først vasker jeg grøntsagerne GRUNDIGT og FORBEREDER DEM, så jeg er klar til AT SNITTE porrerne, HAKKE løgene og SKÆRE gulerødderne i TERN"
- **Brug selv fagsprog, når I taler sammen**
- **Giv én instruktion ad gangen, og bed eleven om at forklare med egne ord, hvad hun/han skal gøre**
"Mener du, at jeg først skal ... og bagefter ..."
"Som jeg forstår det, så skal jeg først ..."
- **Det er en god idé at gentage mange gange**
- **Det er god træning for eleven at kunne holde en samtale i gang.**

Uddannelse København

RUNDT I KØKKENET

- Tal med eleverne om, hvad alle køkkenets områder hedder
fx kolonial, frost, grønt, baglokale, fryserum
- Tal med eleverne om, hvilke råvarer der hører til i hvilke områder
- Tal med eleverne om retningsangivelser
fx til højre, mod højre, fra højre, venstre, ligeud, bagved, hold til siden, bagfra
- Tal med eleverne om navnene på køkkenredskaber
- Tal med eleverne om navnene på fødevarer.



Uddannelse København

INSTRUKTIONER I KØKKENET

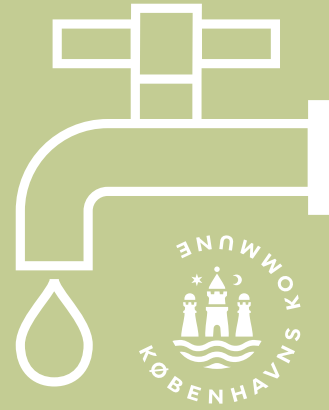
- Giv én instruktion ad gangen, og bed eleven om at forklare med egne ord, hvad hun/han skal gøre
"Mener du, at jeg først skal ... og bagefter ..."
"Som jeg forstår det, så skal jeg først ..."
- Tal med eleven om forskellige måder at give instruktioner på, så eleverne ved, hvornår de skal være særligt opmærksomme
"Er du sød at ..."
"Gider du lige ..."
"Kan jeg få dig til at ..."
"Nu må du godt ..."
"Når du er færdig, må du godt ...".



Uddannelse København

INSTRUKTIONER TIL OPGAVER I KØKKENET

- **Forklar eleven, hvad hun/han skal gøre**
Bed eleven om at forklare med egne ord, hvad han/hun skal gøre
- **Undervejs: Bed eleven om at forklare, hvor langt hun/han er nået**
Hjælp eleven med det rette ordforråd til at kunne forklare, hvor langt hun/han er nået
- **Efterfølgende: Tal med eleven om, hvad han/hun har lavet**
Bed eleven om at forklare processen og resultatet.



Uddannelse København

FAGSPROG I KØKKENET

- Tal med eleverne om, hvad maskinerne og udstyret i køkkenet hedder
- Tal med eleverne om, hvad maskinerne og udstyret bruges til
- Tal med eleverne om, hvordan maskinerne betjenes
- Hjælp eleverne med at huske navnene på det, I laver, ved at gentage det mange gange fx at blende, at ælte, at piske
- Bed eleverne om at forklare, hvad de laver
- Tal med eleverne om, hvad de forskellige rengøringsmidler bruges til.



Uddannelse København

HJÆLP ELEVEN MED AT LÆRE NYE ORD

- **Hjælp eleven med at skrive nye ord i en notesbog**

Det er ikke sikkert, at eleven selv kan skrive ordet, hvis det er første gang, at han/hun hører ordet

- **Bed eleven om at udvælge et par ord fra notesbogen hver uge, som han/hun bruger aktivt, når han/hun taler**

- **Bed eleven om at forklare, hvad han/hun laver**

mens han/hun ordner grøntsager
mens hun/han tilbereder maden
mens han/hun læser en opskrift

- **Du kan ikke gentage ordene for ofte.**



Uddannelse København

STØT ELEVEN I AT STILLE SPØRGSMÅL

- **Tal med eleven om forskellige måder at stille spørgsmål på**

"Jeg har undret mig over, hvorfor ...?"

"Vil du prøve at vise mig, hvordan ...?"

"Hvis du skulle gøre det, hvordan ville du så gribe opgaven an?"

"Hvad vil der ske, hvis man tilsætter ...?"



Uddannelse København

GENNEMGÅ OPSKRIFTER MED ELEVEN

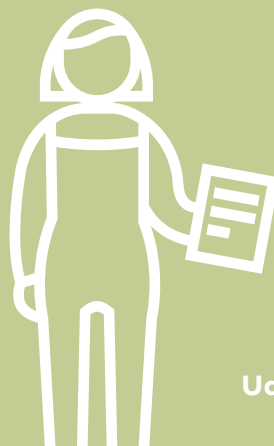
- Læs opskriften grundigt igennem sammen med eleven
- Tal om, hvem I laver maden til, og hvilke hensyn I skal tage til deres behov
- Snak om, hvad fagudtryk, ingredienser og forkortelser betyder
- Gennemgå fremgangsmåden og rækkefølgen
- Aftal, hvor meget tid eleven har til opgaven.



Uddannelse København

STØT ELEVEN I AT ARBEJDE MED OPGAVERNE I ERNÆRINGSASSISTENTBOGEN

- Planlæg, hvornår og hvordan eleven arbejder med opgaver i ernæringsassistentbogen
- Gennemgå opgaveformuleringerne sammen, og tal om de fagudtryk og ord, der er nye for eleven
- Motiver eleven til at skrive nye ord og fagudtryk ned i en notesbog fra ernæringsassistentbogen
- Støt eleven i at bruge ordene fra notesbogen, når eleven fremlægger sin opgave.



Uddannelse København